

Verkiezingsprogramma D66 Steenwijkerland 2014 – 2018

Meedoen: het gaat om u!

contact:
secretariaat@d66steenwijkerland.nl
www.d66steenwijkerland.nl

Inhoudsopgave

1	Voorwoord Alexander Pechtold.....	3
2	Voorwoord lijsttrekker Dieke Frantzen	4
3	De vijf sociaalliberale richtingwijzers.....	5
4	Open en betrouwbaar bestuur	6
5	Duurzaam financieel beleid.....	7
6	Innovatieve bedrijvigheid en nieuwe werkgelegenheid.....	8
7	Opgroeien, scholing en persoonlijke ontwikkeling	10
8	Samenwerken helpt, samen helpen werkt	11
9	Vrije tijd in Steenwijkerland	12
10	Duurzaamheid	13
11	Innovatie en hervorming	15

1 Voorwoord Alexander Pechtold

Op 19 maart 2014 mag u wéér naar de stembus. Gaat u weer stemmen? Veel mensen vragen zich af of gemeentepolitiek wel belangrijk is. Ik overtuig u er graag van dat u juist bij deze gemeenteraadsverkiezingen uw stem moet laten horen.

Een ijzeren wet in de politiek is: alle politiek is lokaal. Als raadslid, wethouder en burgemeester heb ik gezien hoe dat werkt: de belangrijkste vraag moet steeds zijn 'Wat betekent dit voorstel voor mensen in hun dagelijks leven, in hun directe omgeving?'. Voor D66 is het essentieel dat iedereen meepraat en meebeslist over de plannen die ons raken. Dat is een democratisch recht én, vinden wij, ook een democratische plicht. Het is in ieder geval de beste garantie voor politiek waarin de mens centraal staat.

Dat is belangrijk, want er moeten indringende keuzes gemaakt worden. Hoe groot wordt de klas van uw kind komend jaar? Werken beroepsonderwijs en het lokale bedrijfsleven samen tegen jeugdwerkloosheid? Worden zorg en ondersteuning van ouderen en gehandicapten op maat geleverd? Pakt uw gemeente nu eindelijk de leegstand aan van achterhaalde industrieterreinen en niet gebruikte beeldbepalende gebouwen? Geeft uw gemeente ruimte aan bewoners die samen zonnepanelen op hun daken laten plaatsen? Heeft u als bewoner zelf over dit alles iets te zeggen? De gemeente speelt een steeds grotere rol in uw leven. Daarom moet u ook een veel grotere rol in uw gemeente spelen. Dat begint met stemmen; stemmen op D66. D66 werkt aan een samenleving die gebouwd is op vrije mensen die zich inspinnen en ontplooiën. Hierdoor wordt de samenleving als geheel sterker en rijker. Wij mensen zetten ons van nature niet alleen in voor onszelf, maar ook voor onze naasten, onze leefomgeving, de maatschappij en onze gezamenlijke toekomst. Daarom komt D66 op voor de kansen van iedereen, bijvoorbeeld via het onderwijs. Met een overheid die steunt, randvoorwaarden schept en waar nodig stuurt. D66 weet zeker dat de kracht van mensen onderling de belangrijkste maatschappelijke motor is. Wij vertrouwen op die kracht van mensen, individueel en samen.

D66-politici hebben een kenmerkende stijl: we zijn duidelijk over wat we willen, we denken in mensen en niet in groepen, we beginnen bij u en niet bij de regels en houden altijd het oog op de toekomst. Wij zijn optimistisch maar weten ook dat we hard moeten werken om onze idealen te verwezenlijken. Gaat u zitten afwachten of u in de beste of in de slechtste gemeente van Nederland woont? Of gaat u er, samen met D66, voor zorgen dat uw gemeente de handschoen oppakt? U kunt het verschil maken.

Wacht niet af. Stem op 19 maart. Beter nog: stem D66!

Alexander Pechtold

2 Voorwoord lijsttrekker Dieke Frantzen

Voor u ligt het verkiezingsprogramma (2014-2018) van D66 Steenwijkerland. De afgelopen vier jaar hebben wij op een constructieve positieve manier oppositie gevoerd en het beleid waar mogelijk bijgestuurd. Met één zetel in de gemeenteraad past ons enige bescheidenheid maar het was voor ons zeker mogelijk om daar waar nodig onze invloed uit te oefenen. Ik noem u graag een paar voorbeelden. D66 heeft als voorzitter van de vertrouwenscommissie een actieve rol kunnen vervullen bij de benoeming van de nieuwe burgemeester. Ook bij de opzet van een nieuwe en betere manier van vergaderen van de gemeenteraad heeft D66 het voortouw genomen. We kwamen met het initiatiefvoorstel over de Floriade en vroegen aandacht voor de sturing en controle op Rendo en de onevenwichtigheid van de rioolheffing. We hebben meegestemd met die voorstellen die tot meer burgerinitiatief en inspraak leiden, het milieu sparen en niet tot een hogere lastendruk van de burger leiden. Maar vooral vroegen we om een dienstverlenende en faciliterende houding van het gemeentebestuur.

Bij alle beslissingen die wij als D66 genomen hebben, hebben wij de richtingwijzers, zoals genoemd in dit programma voor een progressief liberale visie altijd in ons achterhoofd gehad. De steunfractie van zes zeer trouwe D66 leden onder leiding van ons commissielid Theo Versteeg heeft een belangrijke rol gespeeld bij de voorbereiding van onze standpunten. Ik ben ze daar zeer erkentelijk voor!

Voor de komende raadsperiode wil D66 graag met meer zetels in de gemeenteraad. Voor de grote hoeveelheid werk die op de gemeente afkomt door de transities van WMO, Jeugdzorg en Werk en inkomen en de bezuinigingen die de rijksoverheid ons daarbij oplegt, is meer mankracht hard nodig. Het raadslidmaatschap is belangrijk, want er moeten indringende keuzes gemaakt worden. Werken beroepsonderwijs en het lokale bedrijfsleven samen tegen jeugdwerkeloosheid? Worden zorg en ondersteuning van ouderen, jeugd en gehandicapten op maat geleverd? De gemeente gaat dus een steeds grotere rol in uw leven spelen. Daarom moet u ook een veel grotere rol in uw gemeente spelen. Dat begint met stemmen; stemmen op D66 op 19 maart 2014!

We zetten in op:

- Open en betrouwbaar gemeentebestuur;
- Vertrouwen in de burger;
- Duurzaam en degelijk financieel beleid;
- Innovatieve bedrijvigheid en nieuwe werkgelegenheid;
- Kansen voor iedereen in persoonlijke ontwikkeling en scholing;
- Samenwerken helpt, samen helpen werkt;
- Innovatie en hervorming.

Wacht niet af. Stem op 19 maart. Beter nog: stem D66!

Dieke Frantzen,

Lijsttrekker D66 Steenwijkerland

3 De vijf sociaalliberale richtingwijzers

D66 heeft haar uitgangspunten en ideeën vertaald in vijf sociaalliberale richtingwijzers. Deze richtingwijzers geven op hoofdlijnen aan waar D66 als partij voor staat. Bij nieuwe onderwerpen in de dagelijkse praktijk van de gemeenteraad zullen onze volksvertegenwoordigers zich door deze richtingwijzers laten leiden.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

We vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden. We willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en we willen dat de overheid daarbij aansluit. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. We staan open voor de hele wereld en sluiten niemand uit. Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. We onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt. Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten. Daarbij handelen we steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en we willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. We streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. We willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen. We vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

We willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden. Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschied. We beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

4 Open en betrouwbaar bestuur

We staan aan de vooravond van een nieuwe tijd. Een tijd waarin niet groei centraal staat, maar kwaliteit van leven. Een tijd, waarin niet de overheid meer alles kan en regelt, maar waarin een groot beroep wordt gedaan op zelfredzaamheid van burgers en ondernemers. Een tijd die dus vraagt om een nieuwe houding van de burger en van de gemeente. En om vertrouwen van de burger in de overheid en vertrouwen van de overheid in de burger. Dit betekent een transparante, toegankelijke en begrijpelijke politiek en een bestuur dat zoekt naar draagvlak, verantwoordelijkheid neemt, controleerbaar is en verantwoording aflegt. D66 staat daar voor!

D66 ziet graag dat mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving. D66 ziet als rol van de gemeente om burgers, ondernemers en instellingen daarbij te faciliteren, zodat een samenleving ontstaat waarin burgers zelf initiatieven ontplooiën en oplossingen aandragen en elkaar aanspreken op onwenselijk gedrag. De overheid vervult een handhavende rol waar burgers grenzen van anderen overtreden.

Draagvlak

Zoveel mensen, zoveel wensen. Voor D66 is draagvlak in de samenleving belangrijk. Besturen begint niet met de gemeente, maar met u. De gemeente is er voor de inwoners en niet andersom. D66 neemt de Steenwijkerlanders serieus, maar maakt ook keuzes en kan dan niet iedereen tevreden stellen.

Samenwerkende overheid en schaalgrootte

D66 vindt dat het bestuur moet aansluiten op de schaal van de maatschappelijke vraagstukken. Dat betekent ook verder denken dan de grens en de schaalgrootte van de gemeente bij het realiseren en behouden van voorzieningen. Burgers richten zich immers ook niet alleen op voorzieningen binnen de eigen gemeentegrens. In afstemming met regio-gemeenten moeten betaalbare en voor de burger geschikte oplossingen worden gezocht.

Samenwerking met andere overheden is nodig om nieuwe taken op een kwalitatief goed niveau te kunnen uitvoeren. D66 is voor samenwerking met buurgemeenten om kennis te delen, deskundigheid te bundelen en de efficiency te vergroten. Die samenwerking moet echter niet leiden tot inperking van de keuzevrijheid van burgers.

Voor D66 is de democratische legitimatie van samenwerkingsverbanden belangrijk.

D66 wil:

- dat het gemeentebestuur voordat een besluit wordt genomen actief luistert naar de burgers en maatschappelijke organisaties, bijvoorbeeld via burgerpanels. Vooral ook in de oriënterende fase en niet pas als er al een besluit is genomen;
- dat inwoners goed worden geïnformeerd over ingrijpende veranderingen in hun leefomgeving;
- lokale organisaties zeggenschap geven over het gemeentelijk onderhoudsbudget voor hun wijk of kern en waar mogelijk budgetten voor zelfbeheer zelfs overdragen;
- burgerinitiatieven met een breed draagvlak onder de bevolking steunen;
- meer vertrouwen in inwoners en ondernemers en minder bureaucratie en regeldruk;
- dat de gemeente er voor zorgt dat bij het uitgaan van persberichten de onderliggende stukken tijdig op de gemeentelijke website beschikbaar zijn. Nu wordt in persberichten vaak verwezen naar stukken die pas een week later openbaar worden gemaakt;
- dat in de begroting een lijst wordt opgenomen van de actuele, vastgestelde beleidskaders en beleidsstukken. Die stukken worden met vaststellingsdatum ook op de gemeentelijke website geplaatst;
- dat bij de jaarstukken een volledig overzicht van de verstrekte éénmalige en structurele subsidies per instelling wordt opgenomen en dat in de begroting melding wordt gemaakt van de verwachte afwijkingen voor het nieuwe jaar;
- dat het college gehuisvest wordt aan de Vendelweg om zo te komen tot een betere afstemming met de ambtelijke organisatie. Voor Rams Woerthe moet een passende (culturele) voorziening worden gevonden.

5 Duurzaam financieel beleid

De gemeente moet niet meer geld uitgeven dan er binnen komt. Dat doet u thuis immers ook niet. D66 staat voor een solide financieel beleid. D66 wil moeilijke keuzes niet voor zich uit schuiven om de financiën op orde te brengen en houden. Om de crisis te boven te komen, moeten mensen weer vertrouwen krijgen. De belastingen verhogen, zeker voor inwoners die van het minimum rond moeten komen, wil D66 vermijden.

De afgelopen bestuursperiode heeft onze gemeente het er ruim van genomen. Er zijn weliswaar mooie projecten gerealiseerd met De Meenthe, de groene long, de dorpshuizen en de sportcomplexen, maar D66 vindt dat daarbij wel te weinig kritisch op de financiën is gelet. De reservepositie is vanaf 2009 met € 50 miljoen afgenomen. Dat is ruim € 1000 per inwoner! Geld dat we nu helaas niet meer kunnen inzetten.

Om goed te kunnen sturen op de financiën is het nodig dat de lopende uitgaven en de investeringen integraal worden bekeken zonder onnodige tussenschotten. Aparte potjes voor leuke investeringen moeten worden beperkt of samengevoegd. Dit biedt de beste waarborgen om zware en pijnlijke bezuinigingen te beperken of te voorkomen.

De financiën van de grondexploitaties vragen extra aandacht. D66 wil hierop verscherpt risicomangement en een snellere verantwoording van het college bij nieuwe ontwikkelingen. D66 is tegen het bouwen op de Schans. De gemaakte plankosten moeten worden afgeboekt.

Toekomstgericht bezuinigen

Bezuinigingen op de uitgaven van de gemeente zijn onvermijdelijk. Dit maakt kiezen noodzakelijk. D66 zal zich bij deze keuzes laten leiden door haar vernieuwingsagenda, waarbij D66 onderwijs, economie en duurzaamheid ontziet. Aan onderwijs en scholing wil D66 zelfs méér geld uitgeven. Dat betekent natuurlijk niet dat er op deze terreinen helemaal niet bespaard kan worden. Waar het efficiënter kan, doen we dat.

Op alle andere beleidsterreinen zijn wat D66 betreft bezuinigingen aanvaardbaar. Er zal meer worden gevraagd van creativiteit en eigen initiatief van inwoners. Ook in de zorg en in de sociale zekerheid. Het is onvermijdelijk dat mensen hiervan de gevolgen zullen voelen. Uiteraard worden de meest kwetsbare mensen niet aan hun lot overgelaten. Voor wie het echt nodig heeft, biedt D66 een stevig vangnet.

Eerlijker belasten

Naast het belonen van prestaties, vindt D66 dat je welvaart moet delen. D66 vindt dan ook dat de sterkste schouders de zwaarste lasten horen te dragen. Maar wel eerlijk en transparant. D66 is tegen het heffen van oneigenlijke belastingen.

D66 wil:

- bij verdere bezuinigingen onderwijs, economie en duurzaamheid ontzien;
- verdere bezuinigingen invullen in goed overleg met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties;
- de nieuwe taken werk, jeugd en zorg uitvoeren binnen het beschikbaar gestelde rijksbudget;
- belastingverhoging en lastenverzwaring vermijden;
- het budget voor kwijtschelding belastingen omvormen tot gerichte armoedebestrijding;
- een eenvoudiger en duidelijker aanslagbiljet gemeentebelasting;
- alleen instemmen met nieuwe projecten als de dekking verzekerd is;
- meer transparantie in de financiën. Investeringsplannen moeten een integraal onderdeel uitmaken van de te maken keuzes in de begroting. Bestemmingsreserves moeten daarom worden beperkt;
- transparantie van financiële en inhoudelijke ontwikkelingen bij “eigen” organisaties die “op afstand” zijn gezet, zoals Rendo, Rova, het bestuur openbaar onderwijs en gemeenschappelijke regelingen. Plannen, begrotingen en verantwoordingen moeten openbaar worden gemaakt en bij voorkeur vooraf in de gemeenteraad worden

geagendeerd. Tevens moeten de spelregels over de aansturing en controle op deze organisaties worden aangescherpt;

- verscherpt risicomangement op grondexploitaties en afboeken van plankosten van De Schans;
- meer terughoudendheid bij nieuwe grondexploitaties.

D66 wil provinciaal en landelijk de overheid duidelijk maken dat het ongewenst is om grote projecten/investeringen dusdanig te subsidiëren dat de gemeente wel verplicht is om daar in mee te gaan. Uiteindelijk betalen we deze subsidies zelf.

6 Innovatieve bedrijvigheid en nieuwe werkgelegenheid

In de gemeente Steenwijkerland moeten veel mensen gebruik maken van een bijstands- en/of werkloosheidsuitkering. Ook een groot aantal zelfstandigen heeft moeite opdrachten te verwerven en ziet de bodem van zijn portemonnee. D66 heeft de ambitie om in de komende collegeperiode 1500 nieuwe banen worden gecreëerd, waarvan 250 banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit vergt mede in het kader van de nieuwe Participatiewet een grote inspanning van de gemeente, maar ook van ondernemers, organisaties, werkenden en niet-werkenden. D66 wil dat iedereen naar vermogen bijdraagt en dat de gemeente hierin stimuleert.

Bedrijfsleven en gemeente

D66 wil dat er nieuwe bedrijvigheid tot stand komt met nieuwe werkgelegenheid voor de inwoners van Steenwijkerland. D66 wil ruimte creëren voor innovatieve en op duurzaamheid gerichte (productie)bedrijven. D66 vertrouwt op eigen kracht van mensen om zelf werk te genereren en verder uit te bouwen. De gemeentelijke overheid heeft daarbij de taak deze kracht, inventiviteit en creativiteit te stimuleren.

D66 wil onder regie van het gemeentebestuur dat een stuurgroep met belanghebbenden (ondernemers, overheid en andere organisaties) initiatieven ontwikkelt voor nieuwe werkgelegenheid en duurzame innovatie. Deze groep boort de netwerken aan en gaat actief op zoek naar subsidies en andere financieringsmogelijkheden. D66 vindt het belangrijk dat naast de grotere ondernemingen ook de ZZP-ers en de startende ondernemers hierin een rol spelen. ZZP-ers en startende ondernemers zijn een bron van vernieuwing en toekomstige werkgelegenheid.

Toerisme levert veel werkgelegenheid en inkomsten voor onze gemeente op. Het ligt dus voor de hand dat de sector toerisme een van de speerpunten vormt. Het Nationaal Park Weerribben- Wieden biedt hiervoor kansen tot ondernemerschap, net als de combinatie van zorg en welzijn met recreatie. D66 vindt wel dat het toerisme moet passen bij de natuurwaarden in onze gemeente.

D66 wil ten aanzien van bedrijfs- en winkelpanden

- Aanpakken leegstand: bestaande bestemmingen van bedrijfspanden moeten gemakkelijker kunnen worden aangepast. In het bijzonder wil D66 aandacht voor leegstaande winkelpanden. In samenspraak tussen gemeente, pandeigenaren en ondernemers moet er een integraal plan komen om verval van leegstaande winkels tegen te gaan;
- Herijking monumentenbeleid: D66 wil dat creatiever omgegaan wordt met het gebruik van monumentale gebouwen. Dit om eveneens te voorkomen dat gebouwen leeg blijven staan en in verval raken;
- dat er eerst duidelijkheid komt over de oude gebouwen voordat er nieuwbouw komt op uitbreidingslocaties. Bedrijventerreinen binnen Steenwijkerland moeten in samenhang met elkaar onderhouden en ontwikkeld worden. D66 wil bedrijventerreinen liever upgraden en inbreiden dan uitbreiden;

- dat de gemeente een meer regisserende, stimulerende en activerende rol gaat vervullen om de aantrekkelijkheid, toegankelijkheid en economische duurzaamheid van alle bedrijfsterreinen binnen de gemeente te vergroten.

Verder wil D66 dat:

- het gemakkelijker wordt voor lokale ondernemers en voor lokale ZZP-ers om mee te doen aan gemeentelijke aanbestedingen;
- de gemeente het ondernemerschap van ZZP-ers, startende ondernemers en jonge ondernemers faciliteert, door klantvriendelijk handelen, door flexibele huisvesting mogelijk te maken, door het verbod voor werk aan huis in bestemmingsplannen weg te nemen, door netwerk- en ontmoetingsverbanden tussen lokale opdrachtgevers en lokale opdrachtnemers te ondersteunen en door andere bedrijfscontacten te stimuleren;
- Steenwijkerland optimaal gebruik maakt van de wettelijke mogelijkheden voor de winkelopenstelling op zondag. Dat bevordert de lokale economie en werkgelegenheid en versterkt de aantrekkingskracht voor toeristen en inwoners;
- de gemeente in de marketing en publieksevenementen aanhaakt bij initiatieven van lokale ondernemersorganisaties onder het motto “samen sta je sterker”;
- de gemeente de regie neemt bij de samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Hoe beter de aansluiting, hoe beter de sectoren die mensen nodig hebben (zorg, techniek) kunnen groeien, des te minder mensen bij een uitkeringsloket komen;
- de gemeente extra aandacht besteedt aan blijvende participatie door een samenhangende inzet op werk, onderwijs en inkomen bij de uitvoering van de wettelijke taak voor werk en inkomen;
- er een snel en volledig dekkend glasvezelnetwerk beschikbaar komt voor iedere inwoner van Steenwijkerland, ongeacht de woonplek. Als marktpartijen dat niet geheel willen realiseren, moet de gemeente zelf investeren, aangezien het om een nutsvoorziening gaat die te vergelijken is met gas, water, elektra en riolering;
- de gemeente waar mogelijk een stapje terug doet om meer ruimte te laten voor particuliere en kleinschalige ondernemersinitiatieven. Uitgangspunt bij nieuwe ondernemersinitiatieven is “ja, mits”;
- de gemeente ook in zijn eigen personeelsbestand en bij aanbestedingen het goede voorbeeld geeft door arbeidsgehandicapten op te nemen via een quotum arbeidsgehandicapten.

D66 wil ten aanzien van de binnenstad van Steenwijk dat:

- de binnenstad van Steenwijk “a place to be” wordt. De economische crisis, winkelen via internet en de komst van de hypermarkt maken de binnenstad als “place to buy” minder vanzelfsprekend. Dat betekent in de bestemming meer ruimte voor dienstverlening en kunst;
- er op het Gedempte Steenwijkerdiep een “pauzelandchap” komt, in afwachting van wat verschillende ondernemers in het gebied willen doen. Uiteindelijk hoopt D66 dat het gebied een aantrekkelijk gebied wordt met water en meer groen;
- de markt overdekt wordt. De markt in Steenwijk moet op afroep binnen een paar uur kunnen worden overkapt. Evenementen vallen dan minder snel in het water en het wordt aantrekkelijker om activiteiten in de binnenstad te organiseren;
- parkeren gratis wordt. Dit maakt het aantrekkelijker voor bewoners en toeristen om Steenwijk te bezoeken en daar inkopen te doen. Bovendien bespaart dat op administratie en beheerkosten.

7 Opgroeien, scholing en persoonlijke ontwikkeling

Voor D66 is goed onderwijs de motor van nieuwe welvaart en economische en persoonlijke ontwikkeling. Onderwijs zorgt ervoor dat mensen hun weg vinden naar en op de arbeidsmarkt. Goed onderwijs en opleiding hebben daarom prioriteit als het om de toekomst gaat. In relatie tot de gemeente wil D66 scholen, docenten en leerlingen bij elkaar brengen rond thema's, zoals bewegen, verkeersveiligheid, voedsel, duurzaamheid en elektronisch leren.

De gemeente heeft weinig taken als het gaat om de inhoud en de organisatie van het onderwijs voor kinderen. De gemeentelijke beleidsruimte ligt er wel op gebied van educatie van volwassenen, op het gebied van schoolverlaters zonder diploma, bij- en herscholing van werklozen (zowel ouderen als jongeren). D66 wil dat onderwijsinstellingen, omliggende dorpen, wijken, verenigingen, stichtingen en de gemeente een netwerk met elkaar opbouwen om zo meer samen te werken. Doordat de gemeente hierbij de regierol vervult, hoopt D66 samenwerking en kennisdeling te bewerkstelligen, waardoor er een beter onderwijsklimaat ontstaat.

Dáár wil D66 dus lokaal op inzetten!

D66 wil:

- een masterplan voor (bij)scholing van volwassenen, jongeren zonder werk en ouderen. Iedereen moet zo de mogelijkheid krijgen om zich om of bij te scholen en verder te ontwikkelen. Een interessante gedachte is dat ervaren senioren uit de gemeente helpen de scholing te organiseren. Maar ook jongeren met actuele ICT-kennis kunnen hierin een rol spelen. Zo ontstaat de situatie door mensen uit Steenwijkerland, voor mensen uit Steenwijkerland;
- clusteren van scholen tot robuustere eenheden. Samenwerking en bundeling van bijzondere en openbare scholen is een noodzaak om versnippering van te kleine scholen te voorkomen. Scholen zouden idealiter ten minste uit 100 leerlingen moeten bestaan. Alleen in de dunbevolkte delen van de gemeente is (onder voorwaarden en omwille van de leefbaarheid) afwijking van die norm van 100 leerlingen te billijken. De gemeente stuurt hierop via het onderwijs huisvestingsbeleid;
- vanaf januari 2015 zijn schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het gehele onderhoud aan de schoolgebouwen. D66 vindt dat de gemeente de schoolgebouwen in goede conditie moet overdragen, dan wel de middelen beschikbaar moet stellen om dit door de schoolbesturen zelf te laten organiseren;
- het kind centraal bij onderwijs. De achterliggende gedachte van onderwijsbeleid is voor D66 altijd de invloed op de ontwikkeling van het kind. De aandacht moet naar het kind in de klas en niet naar bijzaken;
- transparantie kwaliteit: D66 wil dat scholen transparant zijn over hun kwaliteit over de hele linie. Deze duidelijkheid willen we stimuleren. Ouders moeten een goede afweging kunnen maken bij de keuze van de school voor hun kind;
- dat de gemeente het ontwikkelen van stageplaatsen stimuleert, net als het inschakelen van onderwijsinstellingen bij het vervullen van opdrachten van de gemeente;
- inspelen op laaggeletterdheid en hoogbegaafdheid. De gemeente Steenwijkerland moet extra geld beschikbaar stellen om laaggeletterdheid aan te pakken. Om mee te kunnen doen in de samenleving, in welke rol dan ook, is het beheersen van de Nederlandse taal van groot belang;
- vervolgopleiding: de gemeente moet als regisseur ondernemers en scholen bij elkaar in de regio brengen om de vraag en het aanbod van afgestudeerden op elkaar af te stemmen;
- passend onderwijs: D66 vindt dat de gemeente er, samen met haar buurgemeenten, voor moet zorgen dat de scholen voor verschillende soorten achterstand passend onderwijs in de regio kunnen aanbieden;
- brede scholen: samenwerking tussen kinderdagopvang, peuterspeelzalen, basisscholen, TSO, BSO, maar ook samenwerking met wijken, verenigingen en gemeente, waardoor de ontwikkeling van kinderen gevolgd wordt.

8 Samenwerken helpt, samen helpen werkt

Sociaal kapitaal

De rijksoverheid draagt de komende jaren taken aan gemeenten over op het gebied van uitkeringen, werkvoorziening, jeugdzorg, en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Mensen vormen in al deze decentralisaties het sociale kapitaal. Juist in een tijd van financiële krapte is de inzet van dit sociale kapitaal een vereiste.

Mensen kunnen onderling vaak betere, efficiëntere en rechtvaardiger oplossingen bedenken voor maatschappelijke kwesties dan de overheid. Veel maatschappelijke processen verlopen vloeiend zonder dat er centrale sturing aan wordt gegeven. Vormen van zelforganisatie – een intelligente orde zonder baas of overheid – bieden goede oplossingen op allerlei gebieden, zoals zorg, verkeer, onderwijs en sport.

- D66 vertrouwt op eigen kracht van mensen. D66 vindt de maatschappelijke inzet van mensen belangrijk en wil die op allerlei manieren bevorderen;
- D66 wil dat de gemeente burgers steunt bij het zelf aanpakken van maatschappelijke problemen. Er wordt vaak veel overleg gevoerd tussen (professionele) organisaties. Of dit leidt tot participatie van de burger is maar de vraag;
- D66 staat voor het daadwerkelijk betrekken van de burger bij beleid in samenwerking met verenigingen, kerken, bewonersverenigingen en vrijwilligersorganisaties.

Zorg en welzijn

De komende periode vinden er grote veranderingen plaats in het organiseren en betalen van zorg, jeugdzorg en welzijn. De landelijke overheid is nog niet duidelijk over de omvang van de inhoud en de meekomende gelden van deze zogenaamde “transities”.

D66 is zich er van bewust dat gemeentes geen kennis en ervaring hebben op deze zorg- en jeugdzorgterreinen. D66 is het eens met de door de gemeente ingeslagen weg om de eerste twee jaar met bestaande aanbieders van zorg ervaring op te doen. Hiermee voorkom je grote problemen bij de cliënten. Bij de overgang van de WMO is ervaring opgedaan met nieuwe werkwijzen op het gebied van indiceren en de zogenaamde “keukentafelgesprekken”. Dit heeft tot een efficiëncyslag geleid.

D66 wil:

- een geleidelijke invoering van de transities, door het tijdelijk voortgaan met bestaande aanbieders in combinatie met de nieuwe werkwijzen en de noodzakelijke kostenreductie;
- aandacht voor preventie. De instandhouding van sociale netwerken van mensen door het aanbieden van gemeenschapsruimtes verdient daarbij speciale aandacht. Hierdoor wordt eenzaamheid mogelijk voorkomen of verzacht. Ook worden eerder signalen van bijvoorbeeld dementie opgevangen;
- stimuleren van de zelfredzaamheid van mensen, maar op voorwaarde dat mensen met een behoefte aan onverzekerbare zorg niet tussen wal en schip vallen;
- deregulering in de zorg. Goede initiatieven verdienen het gestimuleerd te worden en een kans te krijgen. Daar waar regels een obstakel vormen dienen deze gesnoeid te worden;
- betaalbare zorg. Activiteiten op het gebied van zorg en welzijn die geen meerwaarde geven, moeten worden geschrapt;
- dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, daar zelfredzaam zijn, met behulp van naasten (mantelzorgers). Thuiszorg helpt waar professionele zorg nodig is;
- innovatieve vormen van zorg stimuleren, zoals zorg op afstand (beeldzorg) en wil dat de mogelijkheden van domotica (techniek om thuis blijven wonen te faciliteren) ten volle benut worden;
- dat verschillende partijen, betrokken bij cliënten/patiënten, goed met elkaar samenwerken vanuit het perspectief van de patiënt. ‘Hoe zieker men is, hoe harder men moet werken om de zorg goed georganiseerd te houden.’ D66 kiest voor de menselijke maat. Bij complexe zorg, of zorg waarbij meerdere partijen betrokken zijn, wordt een casemanager geadviseerd (integrale zorg);
- dat uit oogpunt van betaalbaarheid en milieu, rollators en scootmobielen worden hergebruikt.

- een (maatschappelijke) regiegroep die probleemgebieden benoemt en zorgt voor een verbindende aanpak. Ga niet vanuit verschillende beleidsterreinen die los van elkaar hetzelfde probleem aanpakken;
- realiseren van wooneenheden voor zowel eenpersoonshuishoudens als voor generatiehuishoudens. Ook moet het mogelijk worden om zogeheten “mantelzorg-units” bij bestaande woningen te plaatsen;
- ontwikkeling van “zorgrecreatie”. Hierbij gaat het om het aanbieden van mogelijkheden voor een mantelzorger om op krachten te komen;
- een adequate schuldhulpverlening en advisering aan mensen met schulden en meer aandacht voor preventie, extra aandacht voor schulden bij gezinnen met kinderen en géén eigen bijdrage. D66 wil één loket voor mensen met schuldproblemen, zodat ze niet van het kastje naar de muur worden gestuurd: ‘één klant, één schuldhulpverlener’.

9 Vrije tijd in Steenwijkerland

D66 ziet sport, kunst en cultuur als middel om kinderen en jongeren, maar ook volwassenen in Steenwijkerland te bereiken en mee te laten doen. D66 wil met kunst, cultuur en sport kinderen en jongeren een kans geven hun talenten te ontwikkelen en te vormen en hun zelfredzaamheid te bevorderen. Dit heeft een preventieve werking. Het voorkomt dat kinderen zich buitengesloten voelen. Niemand mag buiten spel staan en zeker kinderen niet. D66 onderkent het economisch belang van sport, kunst en cultuur als pijlers onder een aantrekkelijk vestigingsklimaat in onze gemeente.

D66 wil:

- samenwerking tussen de gemeente en private ondernemers op het gebied van kunst, cultuur en sport en ook samen optrekken met organisaties van jongeren en ouderen;
- geen subsidiemiddelen laten concurreren met ondernemers, maar juist met subsidiemiddelen deelname aanjagen. Het gaat om zelfredzaamheid en deelname aan activiteiten bij ondernemers en verenigingen;
- het verenigingsleven stimuleren om leefbaarheid en welzijn te bevorderen, de zorgvraag uit te stellen en het vestigingsklimaat te verbeteren.

sport

Voor D66 is sport meer dan een vrijetijdsbesteding. Sport stimuleert kinderen en jongeren om hun talenten te ontdekken, hun fysieke en mentale grenzen te verleggen, samen te werken en om zich te ontwikkelen. Sport leidt ook tot participatie en bevordering van het welbevinden van jong tot oud. Sportvoorzieningen moeten daarom voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn.

De gemeente heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in sportaccommodaties volgens de NOC/NSF-norm. Dat heeft veel geld gekost; in verhouding tot het gebruik soms te veel geld. D66 is voor goede sportvoorzieningen, maar is ook kritisch ten aanzien van de kosten.

D66 wil ten aanzien van sport:

- goede sportaccommodaties. Deze moeten sober en doelmatig zijn;
- het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties waar mogelijk tegen een jaarlijkse beheervergoeding overdragen aan de lokale organisaties. Deze kunnen naar verwachting de accommodaties beter en goedkoper beheren dan de gemeente;
- een geleidelijke uitbreiding van het aantal kunstgrasvoetbalvelden. Deze velden behouden hun kwaliteit en kunnen daardoor het hele jaar intensief worden gespeeld;
- dat meer inwoners de weg naar de sportvoorzieningen in de gemeente weten te vinden.

kunst en cultuur

Een gezonde samenleving heeft kunst en cultuur nodig. Die hebben we gelukkig ten volle in Steenwijkerland. D66 vindt het belangrijk dat veel mensen in contact komen met kunst en cultuur. Van muziekverenigingen en cultuurgezelschappen, de open atelierroute en de open dag bij de boeren tot grotere evenementen als gondelvaarten, avondvierdaagse, bloemencorso's, Kopje Cultuur en Dicky Woodstock-festival.

Met het verbouwde theater De Meenthe hebben we een plek waar de inwoners van Steenwijkerland en de verre omgeving kunnen genieten van allerhande culturele voorstellingen en evenementen. Het Vestzaktheater geeft de mogelijkheid aan lokale artiesten om in kleiner gezelschap de eerste schreden op het podium te zetten, dan wel uiting te geven aan cultuur waarvoor wat minder belangstelling is.

D66 wil ten aanzien van kunst en cultuur:

- stimuleren dat er intensief wordt samengewerkt tussen scholen en musea en andere vormen van kunst en cultuur;
- dat bibliotheken een belangrijke functie krijgen en houden als culturele kenniscentra. D66 wil onderzoeken of er een directe koppeling gemaakt kan worden tussen scholen en de bibliotheek, bijvoorbeeld door scholen de beschikking te geven over een eigen (online) bibliotheek.

D66 wil ten aanzien van leefbare kernen en wijken

- dat de leefbaarheid van de kernen en wijken behouden blijft. Hiervoor moet de eigen kracht van de bewoners worden aangemoedigd en ondersteund;
- dat de gemeente de multifunctionele centra en dorpshuizen blijft ondersteunen;
- dat in iedere kern de mogelijkheid bestaat om gratis te internetten.

10 Duurzaamheid

D66 streeft naar een duurzame samenleving. Duurzaamheid is zowel van toepassing op de ruimtelijke inrichting, als op het tegengaan van de milieubelasting.

duurzaam ruimtelijk beleid

Rust, ruimte en cultuurlandschap zijn kenmerken van onze gemeente. Vanuit deze kernkwaliteit wil D66 dat onze gemeente (inter)nationaal herkenbaarder wordt als de kwalitatief hoogstaande aanbieder van een gepaste mix van natuur en recreatie.

D66 wil ten aanzien van duurzaam ruimtegebruik dat

- er een nieuw bestemmingsplan buitengebied komt. D66 wil geen verlenging van de huidige beheerverordening;
- de gemeente een eigen visie ontwikkelt ten aanzien van wijzigingen van bestemmingsplannen en dat de gemeente adviezen van adviesbureaus over herzieningen van het bestemmingsplan (via een zogenaamde veegplan) voorafgaand aan de inspraak aan die visie toetst;
- er geen megastallen komen die het landschap ontsieren. D66 heeft geen problemen met megastallen, mits deze diervriendelijk zijn en er sprake is van milieu- en welzijnswinst. Wat D66 betreft is er echter wel een maximum. Megastallen moeten passen in het landschap en kunnen eventueel ook op een industrieterrein worden gevestigd;
- de westelijke rand van de gemeente aantrekkelijk wordt door het aanleggen van een landschappelijk aantrekkelijk randmeer. Hiermee kan de totale waterhuishouding (verdroging en waterberging) worden verbeterd en de vaarweg door de Weerribben

ontlast. Ook creëren we hiermee een nieuwe economische drager: een boulevard voor toerisme en recreatie met stranden en zwemgelegenheid;

- agrariërs en particuliere grondeigenaren een reële vergoeding krijgen voor hun werk aan het behoud van de landschapselementen, zoals aangegeven in het programma van groene en blauwe diensten;
- er geen windmolenparken komen binnen de gemeente Steenwijkerland. Voor windmolens zijn andere locaties in Nederland meer geschikt. Windmolenparken verdragen zich niet met de toeristische identiteit van de gemeente Steenwijkerland. Kleine windmolens, geïntegreerd in het landschap, zijn wel mogelijk;
- oudere industrieterreinen en woonwijken bij voorkeur eerst worden gesaneerd en hergebruikt voordat nieuwe locaties worden ontwikkeld;
- biologische veeteelt en landbouw worden gestimuleerd.

D66 wil verder dat

- de economie van de streekproducten wordt gestimuleerd door deze te koppelen aan ons natuurgebied Weerribben-Wieden;
- er een stevige impuls komt voor de verdere verbetering van de fietsinfrastructuur en de bijbehorende voorzieningen (stallingen);
- het openbaar vervoer goed georganiseerd is op de hoofdverbindingen, terwijl voor kleine kernen gewerkt wordt met buurtbusprojecten gebaseerd op de eigen kracht van inwoners. Een financiële vergoeding en de inzet van mensen buiten het arbeidsproces kunnen hier deel van uitmaken;
- duurzaamheid altijd onderdeel moet uitmaken van nieuw beleid en van programma's van eisen voor subsidiëring van nieuwe projecten of renovatie.

Schaliegas en aardwarmte

Ook al heeft een gemeente weinig te vertellen over de bodemschatten in haar ondergrond, het is geen reden tot een passieve houding. Met name de nieuwe technieken van "fracking" voor de winning van schaliegas en van aardwarmte op grote diepte vindt D66 niet acceptabel. Het is namelijk volstrekt onduidelijk wat hiervan de negatieve consequenties zijn voor ons Nationaal Park, voor onze leefomgeving, voor onze waterhuishouding en voor onze woningen. D66 vindt het onacceptabel als inwoners van Steenwijkerland en de ons toebehoorende natuur- en cultuurschatten daar schade van ondervinden.

D66 wil daarom een actieve lobby vanuit de gemeente Steenwijkerland om boringen van welke aard dan ook binnen de hele gemeente niet toe te staan. Overleg met de aangrenzende en eigen provincies en met het Ministerie van Economische Zaken is hiervoor nodig. Zeker als het gaat om mogelijke indirecte of directe effecten in het gebied van Steenwijkerland. Mocht het Rijk desondanks de winning naar bodemschatten willen doorzetten, dan moet voorafgaand helderheid komen over de vaststelling en de vergoeding van de eventuele schade.

D66 vindt:

- dat ook de aardlagen onder het nationaal park beschermd gebied zijn;
- dat er in de hele gemeente (en ook in de gebieden daaromheen) niet geboord mag worden naar schaliegas, ook niet als experiment. Zolang de (negatieve) gevolgen hiervan niet bekend zijn, willen we geen risico nemen;
- dat er ook niet op grote diepte geboord mag worden naar aardwarmte en dat er geen opslag komt voor nucleair afval in de gemeente.

11 Innovatie en hervorming

De komende jaren verwachten we een krimp en een vergrijzing van de lokale bevolking. Tegelijk komen er minder inkomsten en extra taken in de zorg. Dat vraagt om innovatie, hervormingen en nieuw perspectief en om een gemeente die optimistisch, professioneel naar de toekomst kijkt en ook rekening houdt met de toekomstige generatie. D66 wil die innovatie en hervorming daadwerkelijk realiseren, ook al kan er op de korte termijn sprake zijn van pijnlijke consequenties. Innovatie is nodig om met vertrouwen de toekomst in de 21^e eeuw tegemoet te kunnen zien voor ons en onze kinderen.